

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту ім. І.А. Маркіної

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інноваційні методи і моделі обґрунтування управлінських рішень
(вибіркова фахова навчальна дисципліна)

Розробник: М. Зось-Кіор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної, д.е.н.,
професор

Полтава
2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Інноваційні методи і моделі обґрунтування управлінських рішень
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Вибіркова фахова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач: Зось-Кіор Микола Валерійович, д.е.н., професор</i> <i>Контакти:</i> ауд. 487а (навчальний корпус №4) <i>e-mail:</i> mykola.zos-kior@pdaa.edu.ua тел. 0501325043 сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/zos-kior-mykola-valeriyovych
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти ступеня доктор філософії
Спеціальність Освітня програма	073 Менеджмент ОНП Менеджмент
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Актуальні проблеми детінізації та управління безпекою організації, Сучасні інформаційні технології в науковій діяльності

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування необхідного професіоналізму діяльності в сфері управління, оволодіння інноваційними методами і технологією прийняття управлінських рішень, в обсязі класифікаційних вимог до фахівця, а також придбання учнями первинного досвіду і освоєння прийомів постановки і рішення проблем в управлінській діяльності, оформлення теоретико-технологічних і психологічних уявлень про процедуру проблематизації і депроблематизації в управлінні.

Основні завдання навчальної дисципліни: опанувати процес розробки та обґрунтування управлінського рішення, що складає з окремих етапів, кожний з яких припускає виконання менеджером певних видів робіт з урахуванням численних факторів, що впливають на ефективність ухваленого рішення;

навчитися моделюванню управлінських рішень, що допомагає подолати безліч проблем, пов'язаних із прийняттям рішень у складних ситуаціях;

розгляд інноваційних методів розробки рішень, адекватних управлінським проблемам;

сформувати практичні навички роботи здобувачів вмінням користуватись існуючими економічними інструментами, методами і моделями для моделювання, обґрунтування й прийняття управлінських рішень, здатністю знаходити організаційно-управлінські рішення в нестандартних ситуаціях, готовністю нести за них відповідальність.

Компетентності

загальні:

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

спеціальні:

СК02.Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати

наукову літературу з управління та адміністрування та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел.

СК05. Уміння розробляти моделі і стратегії управлінської діяльності та приймати управлінські рішення на основі досліджень.

Програмні результати навчання:

PH01. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

PH03. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямках.

Програма навчальної дисципліни:

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Сутність, принципи і вимоги до управлінських рішень.	14	2	2	10
Тема 2. Методологічні основи підготовки проектів управлінських рішень.	14	2	2	10
Тема 3. Аналіз варіантів і підготовка проектів управлінських рішень.	14	2	2	10
Тема 4. Моделі розв'язання проблем безбиткової діяльності.	14	2	2	10
Тема 5. Методи і моделі аналізу інвестицій в основні фонди.	16	2	4	10
Тема 6. Методи ситуаційного аналізу в обґрунтуванні управлінських рішень.	16	2	4	10
Тема 7. Моделі і методи обґрунтування рішень у прогнозуванні розвитку підприємства.	16	2	4	10
Тема 8. Евристичні та експертні методи обґрунтування управлінського рішення	16	2	4	10
Усього годин	120	16	24	80

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	розв'язування тестів	Тези*	
PH01	17	25	8		50
PH03	17	25	8		50
Разом	34	50	16	10	100

* є необов'язковими, але дають змогу отримати додаткові бали

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	розв'язування тестів	тези*	
Тема 1. Сутність, принципи і вимоги до управлінських рішень.	4	6	2		12
Тема 2. Методологічні основи підготовки проектів управлінських рішень.	4	7	2		13
Тема 3. Аналіз варіантів і підготовка проектів управлінських рішень.	4	6	2		12
Тема 4. Моделі розв'язання проблем беззбиткової діяльності.	4	6	2		12
Тема 5. Методи і моделі аналізу інвестицій в основні фонди.	5	6	2		13
Тема 6. Методи ситуаційного аналізу в обґрунтуванні управлінських рішень.	5	7	2		14
Тема 7. Моделі і методи обґрунтування рішень у прогнозуванні розвитку підприємства.	4	6	2		12
Тема 8. Евристичні та експертні методи обґрунтування управлінського рішення	4	6	2		12
Тези				10*	
Разом	34	50	16	10	100

* є необов'язковими, але дають змогу отримати додаткові бали

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- розв'язування тестів (6 питань – ціна вірної відповіді 0,5 балів):

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Кількість правильних відповідей на тестові завдання	Кількість балів
Високий	6	3
Достатній	5	2,5
Середній	4	2
Задовільний	3	1,5
Низький	2	1
Незадовільний	0-1	0-0,5

- виконання вправ на практичних заняттях:

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті	4 (5)
Достатній	Відповіді в цілому вірні, але містять деякі помилки. Висока активність на занятті.	3 (4)
Середній	Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні. Висока активність на занятті.	2 (3)
Задовільний	Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу. Незначна активність на занятті.	1 (2)
Низький	Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який важко оцінити. Пасивна поведінка на занятті.	0,5 (1)
Незадовільний	Відповіді невірні. Пасивна поведінка на занятті.	0

- виконання завдань самостійної роботи:

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Завдання виконані повністю вірно та оформлення відповідає вимогам, є практичні приклади та власні роздуми з теми заняття. Здані виконані завдання вчасно.	6 (7)
Достатній	Завдання виконані в цілому вірно, але є незначні помилки та/або помилки в оформленні; присутній креативний підхід у виконанні завдань. Здані завдання вчасно.	5 (6)
Середній	Відповіді на завдання самостійної роботи містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні. Присутні помилки в оформленні або невчасна здача завдання.	4 (5)
Задовільний	Відповіді на поставлені завдання самостійної роботи містять помилки, які є суттєвими / або завдання виконане неповністю. Присутні помилки в оформленні та / або невчасна здача завдання.	3 (4)
Низький	Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який неможливо оцінити. Присутні помилки в оформленні та / або невчасна здача завдання.	2 (3)
Незадовільний	Завдання не виконане зовсім.	0

- тези:

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Тези відповідають програмі курсу за змістом; оформлені згідно встановлених вимог; опубліковані/прийняті до друку під час проходження курсу	10
Середній	Тези відповідають програмі курсу за змістом але потребували значних доопрацювань; прийняті до друку під час проходження курсу	5
Незадовільний	Тези не відповідають програмі курсу за змістом; не прийняті до друку під час проходження курсу	0

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 годин

Кількість кредитів – 4

Форма семестрового контролю – залік

Політика навчальної дисципліни

Політика щодо дедлайнів та перескладання: здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-1 бал).

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти повинні приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. Обов'язкове вимкнення мобільних девайсів під час відвідування занять в аудиторії. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині і т. ін.) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту або через систему дистанційного навчання Moodle про стан виконання завдань та раз на тиждень – за графіком консультацій – виходити на онлайн-консультацію.

Політика щодо академічної доброчесності: виконані завдання здобувачами вищої освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Здобувачі можуть самостійно на платформах

онлайн-освіти, шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проєктах (з видачею сертифіката) опанувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набути очікувані навчальні результати навчальної дисципліни.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Баженова О. В., Чернодід І. С. Генезис чинників та моделей економічного зростання. Емерджентні методи для емерджентної економіки : монографія. За заг. ред. В. М. Соловйова, Л. О. Кібальник. Черкаси : Вовчок О. Ю., 2017. Розділ 3.4. С. 221–235.

2. Глушчевський В. В. Адаптивні механізми в системах управління підприємствами : методологія і моделі : монографія. Запоріжжя : КПУ, 2016. 352 с.

3. Горбань Г.О. Прийняття управлінських рішень у соціальних системах: соціально-психологічний аспект : монографія. Запоріжжя: Вид-во КПУ, 2012. 354 с.

4. Сергієнко О. А., Горошко А. С. Інструментарій та комплекс завдань оцінювання результативності кредитування АПК в напрямі розвитку потенціалу України на міжнародних торгових ринках. Детермінанти соціально-економічного розвитку України в умовах трансформаційних зрушень : кол. моногр. За заг. ред. В. П. Ільчука. Чернівці : ЧНТУ, 2018. 432 с.

5. Bedir Tekinerdogan, Onder Babur, Loek Cleophas, Mark van den Brand, Mehmet Aksit Model Management and Analytics for Large Scale Systems. Academic Press. Department of Mathematics and Computer Science, Eindhoven University of Technology, Eindhoven, The Netherlands. 2019. 344 p.

6. Маркіна І.А., Зось-Кіор М.В. Моделювання динамічної системи управління земельними ресурсами національного аграрного сектору економіки. Ефективна економіка : електронне наук. видання. 2015. № 6.

7. The Political Economy of Innovation Development : Breaking the Vicious Cycle of Economic Theory / Iurii Bazhal. Basingstoke : Palgrave Macmillan, 2017. 135 p.

8. Fedirets O. Management of the development of agricultural resources use. Security management of the XXI century : national and geopolitical aspects : collective monograph in edition I. Markina (issue 2). Prague. Nemoros s.r.o. 2020. Czech Republic. P. 297-303.

9. Fedirets Oleg, Markina Iryna, Korniienko Bohdan Modernization of resources management of agricultural enterprises. Modern Science – Moderni veda. Praha. Ceska republika, Nemoros. 2020. №4. С. 17-24.

10. Yacob Khojasteh Production Management Advanced Models, Tools, and Applications for Pull Systems. Published November 14, 2017 by Productivity Press. 228 p.

Допоміжні:

1. Заболоцький Т.М. Моделювання в управлінні портфелем фінансових активів. монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 440 с.

2. Клебанова Т. С., Мозенкова О. В. Сценарные модели сбалансированного социально-экономического развития регионов : монографія. Бердянск : Изд. Ткачук А. В., 2013. 328 с.

3. Кузьмичов А. І. Візуальна аналітика мережевої оптимізації. Моделювання засобами MS Excel та уEd Graph Editor: Практикум. К.: Видавництво Ліра-К, 2019. 180с.

4. Садовська І.Б., Мачулка О.В. Обліково-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень: монографія. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2010. 228 с.

5. Самбурська Н.І. Обліково-аналітичне забезпечення управління основними засобами: теорія і практика: монографія. Полтава: РВВ ПУЕТ, 2015. с. 289.

6. Федірець О.В., Назаренко О.О., Диннік В.В. Формування оптимальної виробничої стратегії аграрного підприємства. Приазовський економічний вісник. Запоріжжя, 2020. № 5(22) С. 110-116.

7. Хохлов В.Ю. Математичні методи в управлінні портфелем цінних паперів: монографія. К.: Кондор-Видавництво, 2017. – 298 с.

8. Шапран Є. М., Сергієнко О. А., Соснов І. І. Багаторівневі структурні моделі сценаріїв розвитку суб'єктів міжнародного торговельного ринку в аграрному секторі в умовах ризиків. Проблеми економіки. 2019. №4. С. 293–305.

9. Bernd W. Wirtz Business Model Management: Design – Instruments – Success Factors. Gabler Verlag Springer Fachmedien Wiesbaden GmbH. 2011. 356 p.

10. Fedirets O., Voronko-Nevidnycha T., Korduban M. Formation of the optimal production strategy of an agricultural enterprise Management of the 21st century: globalization challenges. collective monograph in edition I. Markina (issue 3). Prague, Nemoros s.r.o. 2020. P. 200-207.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. www.zakon.gov.ua – сайт Верховної Ради України, законодавча база.
2. www.mon.gov.ua/sms_se – нормативно-методичні матеріали, перелік програм та підручників.
3. <http://kno.rada.gov.ua> – комітет з питань науки і освіти.